

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona. Negyedévre . 2 korona. 50 fill. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 sz. Kéziratot vissza nem adunk.</p>
<p>Kisiparunk mai helyzete.</p> <p>A lapok hasábokat irtak és irnak még egyre az iparpártolásra, mindenki elmondja; mint helyesebb, hogy jobb, mily irányban czélszerűbb ezen nagyszabásu mozgalmat oda fejleszteni, hogy számbajöhető eredményeket lássunk. Mindenki beszél, ír, tárgyal, vitatkozik, mindenki elmondja a magánézetét és mindenki úgy cselekszik, ahogy nem beszélt, nem irt nem tárgyalt és nem vitatkozott.</p> <p>Ha az iparpártolásra akarunk szólni, első sorban és mindenekfelett a kisipart kell támogatnunk, még pedig főleg a fogyasztónak.</p> <p>A magyar fogyasztó közönségnek kell fölkeresni a magyar kisiparost és közvetlenül nála kell beszereznie a szükségletét.</p> <p>A kisiparos, meg lehetünk győződve, oda fog törekedni, mindenképp iparkodni fog, hogy kielégítse és megtartsa a vevőt.</p>	<p>Annak a sok kaszinónak, társas és olvasókörmek, egyesületnek stb.-nek kell egy vidéki városban, községben egyhangulag elhatározni, hogy a kisipart teljes erejéből, merő hazafiságból, támogatni fogja.</p> <p>Nagy, tevékeny, erős, agitációt kéne kifejteni a hazafias és humánus egyesületnek, hogy tagjaik, kizárólag a magyar ipart karolják fel.</p> <p>Bizony nem ártana egy kevés honi iparpártolás, (de nem a papiron), mert bezzeg szomorú világot élünk. Mindenütt kétségbeesés, kesergés, jajgatás. Egyik halandó a másik szájából ragadja ki ugyszólván a falatot, hogy az éhhalál martalékává ne essék. E kenyérharcz iránti óriási küzdelemben ezer és ezer becsületes munkás kezét veszt el a társadalom, a haza.</p> <p>Magyarországon körülbelül 700 ezer kisiparos van; ezek közül mintegy 600.000 vagyis 90% küzd a megélhetéssel. E számadatokból világosan ki-</p>	<p>tűnik, hogy iparunk képtelen ily viszonyok mellett lábra állani.</p> <p>Igy pártoljuk tehát kisiparosainkat? Uj gyárakat akarunk létesíteni, mikor még kisiparosainkat sem tudjuk, vagy nem akarjuk kielégíteni, támogatni. Hát az az iparpártolás, hogy a társadalom javarésze és egyes hazai gyárosok szükségleteiket még mindig ausztriai kisiparosoktól szerzik be, a mi évenként átlag 30 millió korona összeget tesz ki? Ugyan hány magyar kisiparosnak adna kenyeret e 30 millió korona, ami külföldre vándorol.</p> <p>De hát ki is törődne a kisiparossal? Szorult helyzetében, hogyha hitelhez jusson, az ritka dolog. Ha jut is, ez még csak tetőzi szorult helyzetét, mert legtöbbszörre a váltóját aláírókkal szemben kötelezettséget vállal. A zsirálót busásan meg kell fizetni. Hja kérem ma feszült pénzügyi viszonyok uralkodnak.</p> <p>Szó, a mi szó, kisiparosainkat illeti meg a jól megérdemelt valódi</p>

A konkurrens.

Visszaszálnak gondolataim abba a kedves, nekem igen-igen kedves dunamenti városba, a hol születtem.

Mily édes, mily kedves gyermekkori emlékek fűződnek ósdi apró házacskáidhoz, görbe, rendezetlen utcáidhoz.

Azon helyen, a hol télviz idején szánkómat vonszoltam nagy büszkén, mert szebb volt, mint a többi gyermeké, — hogy aztán nagy sebesen leereszkedjem a völgybe, a honnét aztán kevesebb büszkeséggel, de annál véresebb orral tértem ismét haza. Ott, azon a helyen, a domb tetején állott egy magányos ház, melyet a szorgos háziasszony nagyon ügyesen meszelt sárgára és fehérre. A ház jobbról balról kerttel volt körülveve és homlokzata előtt is egy sor dús lombzatu akácfa állt.

E ház boldog lakói közt volt egy igen szép lány. Bizony Berta gyönyörű lány volt; magas, sugar termetű, hófehér arccal és koromfekete hajjal. Ha házi munkájával vagy könyvével ott ült az ablaknál, az azt

elborító virágok mögül bizony nagyon kedves látvány volt a szép leányarc.

Ki tudja, hányan sétáltak el az ablak előtt azon reményben, hogy a lányka ragyogó pillantásával találkozzanak. De a leány arca hideg és merev, közönyösen fogadja az epedő pillantásokat. Berta szive bevehetetlen, mint szülővárosának erős vára. Komáromról beszélek, melynek külvárosában — ma sem tudom, miért nevezik „Kuriá“-nak — lakott Berta, szüleinél.

Szerény viszonyok közt nevelkedett fel a szép leány; a viruló hajadon nem ismerte még az élet örömeit.

Im, egyszer megtörtént! Nagy esemény volt ez. Berta bálba ment.

E városnak élénkségét löktető erejét a benne lakó nagyszámu katonaság adja meg. Valódi katona város ez.

Farsang volt. A leghiresebb mulatság ilyenkor a helyőrség altisztjeinek bálja, melyen azonban a főtisztek is nagyon jól szoktak mulatni. Ez az egyetlen alkalom, a midőn a katonaságtól különben elzárkózott polgári elem a hadfiakkal érintkezésbe jön.

Ez volt forduló pontja Berta életének, mert e mulatságon jelen volt Császár Dezső is, hi hónapokon át kerülgette a lánykát, de nem férhetett hozzá.

Berta ismerte az ifjút, hisz ott sétált el ablaka mellett többször is naponta. Dezső felhasználta az alkalmat, egész éjjel át a szeretett lány körül forgolódott, mindent elkövetvén, hogy meghódítsa.

Nagy vívmánnyal tért haza Desző mégis e mulatságról, megnyerte a mama beleegyezését, hogy otthonukban meglátogathassa. Ki volt boldogabb Dezsőnél. A mit hónapokban át epedve várt, azt elérte. Gyakrabban láthatta imádott lányát, beletekinthetett e hófehér, hidegnek látszó arcba.

És Berta? Berta előtt új világ nyílt. A csinos ifjú látogatásait szívesen fogadta, sőt később türelmetlenül várta azokat és hónapok multán a szende, édes lányka szive is melegen dobogott az ifjú felé.

Császár Dezső megkérte a leány kezét.

Elhatározta, hogy hazamegy falujába, ha kitölti katona éveit. Ott boldogan fog élni az ő kis feleségével.

támogatás, őket kell kellőleg fölkarolnunk. A közönséggel kell csak alaposan megösmertetni honi ipartermékeinket, velők elősmertetni, hogy minőségükre, kivitelre és árra nézve, megállják a helyet. A külföldi mellett s nem egy esetben fölül is mulják, természetesen, ha kizárólag és igaz hazafisággal pártoljuk kisiparosainkat.

Az tény, hogy egy némely iparágak még nem honosultak meg hazánkban, vagy nem tudtak megfelelő módon kifejlődni, de a mi még most nincs, vagy a kezdet stádiumában van, az idővel nőhet.

Addig is be kell érünk azzal, a mink van. Tökéletesíteni kell a már meglevő iparágakat, és a még meg nem levőket meghonosítani, átplántálni hazánkba.

A kisiparost rendelés alkalmával a közönség lássa el tanácsos, világosítsa föl; érdeklődjék, lelkesüljön a honi iparért. Csak így erősödhetik meg nálunk az ipar, a minek érdekében most teljes odaadással, szívós kitartással, nemes ambícióval dolgoznak, még egyelőre beszéddel, tollal.

Az egész ország egyetértőleg munkálkodjék közre e hatalmas mozgalom sikeres eredményének elérésén.

Tettel kell mutatnunk, hogy igen is komolyak voltak törekvéseink, hazafiasak voltak szándékaink.

A kisiparosainkat támogassuk

elsőbbben, hogy aztán izmos vagy versenyképes iparrá fejlesszük még cse-nevészt, vérszegény iparunkat.

Az Olvasó-egylet rendkívüli közgyűlése.

Ez évben már egypár rendkívüli közgyűlésben volt része a szigetvári Olvasó-egyletnek. De ugylátszik, hogy ez még nem volt elég, nem elégették meg az izgalmakat, hanem most újabb közgyűlést kértek, a melyre még egy rendkívüli közgyűlés következik a mai napon. Mielőtt az Olvasó-egyletnek e hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlésének lefolyását elmondanók, szükségesnek tartjuk pár szóval megemlékezni a „Pécsi Napló“ október hó 8-iki számában „A szigetvári lefujthimnusz epilogusa“ című cikkre néhány megjegyzést tenni.

A cikk II. bekezdése így szól: Történt ugyanis, hogy október 6-án (szerencsétlen nap) a szigetvári olvasó-egylet rendkívüli közgyűlése Jupiterként lesújtott a nap szekerét botorul kormányzó Faetonokra, vagyis kitesékelte a néppárti erőszakoskodással feltolakodott választmányt.

Ezen passzusra csak annyit jegyzünk meg, hogy téved a tisztelt tudósító ur, ha azt hiszi, hogy a volt választmány erőszakoskodással és pláne néppárti erőszakoskodással tolakodott fel. Ez nem igaz. A volt választmányt az olvasó-egyletnek nagy többsége választotta meg. És nem egyes emberek felkiáltása folytán, hanem titkos szavazattal. Tehát azt éppen nem lehet mondani, hogy feltolakodtak a választmány tagjai. Az elnököt meg éppen számos iparos kérte fel, hogy az elnöki tisztet fogadja el. Továbbá, mindazok, kik a választáskor a

választmányra szavaztak, nem gyanusíthatók néppártisággal, mert őket nem a párt szempont, hanem a tiszta meggyőződés az olvasó-egylet érdeke vezette. Néppártiságról szó sem lehetett.

Hogy azonban a pap is a választmányba került és ő is az ellenpárt ellen küzdött, az még nem jelent néppártiságot. Bátran kijelenthetjük azt, hogy az akkori gyűlés többségéből, kik bizalmukkal tisztelték meg a választmányt 1—2 ember kivételével nem taláztatik köztük több néppárti.

Kopári Gyula vikáriusról most nem szólok, felőle később fogok megemlékezni.

A jelzett cikk III-ik és IV-ik bekezdése pedig azt mondja, hogy hetyke hangon beszéltek a békétlenkedő intelligenciáról. Hetyke hangon nem beszéltek, csak az igazat mondták meg, — amit az intelligenciának több tagja is elismert, hogy úgy van. Nem vettek üldözőbe senkit, pláne olyan embereket, akik a közérdekért több becsületes, hasznos munkát végeztek stb. Lám, a kis hamis, még neki áll feljebb, szüksége van a szerecsen mosdatásra. Akkor csak sok szappant vegyen.

Szigetvár polgársága ismeri embereit, nem szorult rá, hogy kioktatva legyen arra, kik vannak hivatta a társadalmat vezetni és hogy utat mutassanak neki a jobb, az igazabb felé. Erre az idézetre még csak annyit, hogy sajnos, igenis nem ismerik az embereket, vagy ha ismerik, akkor rosszul ismerik, mert félre hagyják magukat vezetetni.

Nem kellett ágyuval löni a verebekre, hanem a legcsendesebb igaz ember vékony hangjára szétrebbentek, mondja a t. cikkíró ur. Oh Istenem, hisz nem verebek voltak azok, hanem mind tetőtől-talpig becsületes emberek, és nem a vékony hangra, hanem arra a vad lárma és kiabálásra, hagyták el helyüket, mely ott elhangzott, úgy hogy

A napok multak gyors egymásutánban elérkezett a válás ideje. De fájdalmas is volt ez mindkét félre.

A két szerelmes ezután is sűrűn érintkezett egymással levélileg.

Egyszer nagyon szomorú levél jött Dezsőtől. Könny áztatott levél volt, melyben tudtul adja az imádott leánynak, hogy szülei egész komolyan ellenzik házasságukat; de ő nem hagyja annyiban, ő küzdeni fog, szüleit lefegyverzi, Berta az övé lesz. . . .

* * *

Majdnem két évtized telt el azóta. Hosszu idő egy lány életében. Mennyi csalódás, fájdalom, bánat érte a nemes leányszívét ez idő alatt.

Berta észrevette az ifjú tépelődését, látva a küzdelmet, melyet szerelem és gyermeki kötelesség vívtak kebelében lemondó levelet irt a szeretett ifjunak, ennek leveleit meg felbontatlanul küldte vissza.

Igy vonult vissza az élet zajától csendes otthonába; nagy bánatával, tomboló fájdalmával magába maradt, Berta nem ismert többé örömet, nem törődött ő már senkivel. Testvérei is lassan-lassan elszármaztak hazulról.

Egyedül maradt ő abban a nagy tágas házban, egyedül maradt édes apjával. Ennek

a szép fehérszakállú mindig mosolygó arcú és áldott lelkű apának házvezetőnője, ápolója, mindene.

Hosszu éveken át élt Berta így minden örömtől elzárkózottan; de a sors még nagyobb csapást mért a sokat szenvedett lányra.

Hosszu betegeskedés után meghalt édes apja. Most már teljesen egyedül maradt. . .

A szomorú leányt gyakran látogatták testvérei. Hosszas rábeszélésüknek meg volt a foganatja, hozzájuk költözött a fővárosba.

Itt találjuk két évtized után a valamikor vakító szépségű Bertát. A lefolyt hosszú idő mély nyomott hagyott rajta, de szép vonásait megtartotta.

Bertának a megélhetéséről kellett gondoskodnia. Egy, a munkásoktól sűrűn lakott vidéken, az Angyalföldön, szatócsüzletet nyitott. A jó „Berta néni“-t csakhamar megszerette az egész környék. Az ég áldása szállt a kis üzletre, annyian látogatták meg őt.

Egyszerre csak a mindig vidám „Berta néni“-t bánat fogta el. Konkurrentt kapott. Kétségbeesett, hogy ő a gyenge leány, hogy hogyan versenyezhet egy férfival!

Egy szép nyári estén Berta, a nap fáradozásait kipihelve, ajtaja elé ült. Elme-

rengett a multon, gondolatai elszálltak meszsze, a szülővárosába. Hogy is volt? Boldog volt, de csak rövid ideig. Jött a csalódás, a sok bánat; most ide került, itt viseli az élet keserűségeit.

A hosszú merengésben nem is vette észre, hogy szomszédja is, kit most először látott meg, kiállott ajtaja elé és mereven tekint maga elé. Ki tudja, mily bánata lehet neki is. . .

És ime a konkurrentek nap-nap után látták egymást. Egyiknek sem volt ellenséges indulata a másik iránt.

A két ellenfél összekerült egyszer. Megismerték egymást.

— Berta!

— Dezső!

Hogyan történt az! . . . Dezső a kapott lemondó levél után nem nősült meg. Nem feledte el szerelmét. Szülei elhaltak. Nem volt többé maradása falujában, idekerült ő is a fővárosba.

Császár Dezső e naptól kezdve elhanyagolta üzletét, hanem inkább a szomszédban segédkezett. A két szerelmes elmerengett a multon. . . A régieknek érezték magukat. . .

A két cég egy szép napon egyesült.

Békesi József.

a jerikói kiabálás csak légydongás lehetett a békétlenkedők lármájához képest.

* * *

A közgyűlés, melyen a tagok szép számmal jelentek meg vasárnap d. u. 2 órakor kezdődött. (Megjegyezzük, hogy az iparosok közül sokan nem jelentek meg a gyűlésen.)

Weichart Endre elnök megnyitá a gyűlést és felhívta Bretter Ferencz és 9 társát, kik a közgyűlést kérték, hogy adják elé észrevételeiket.

Bretter Ferencz erre Csenedes Gézárt kérte fel, mint az általuk megbízottat, hogy terjesse elő az észrevételeket. Ezután a Csenedes által felolvasott vádlevél tartalma igen lármássá tette a közgyűlést. A közvádoló szerepét játszó Csenedes kérdést intézett a választmányhoz a Gyenis kertész-féle ügyben és erre nézve több jegyzőkönyv felolvasását kérte. Megtörtént. Azután privát ügynek minősítették azt, hogy a választmány a kertésznek felmondott, nem tekintve azt, hogy a kertész egyleti tagokat sértett kikenek ügyét a tagtársaknak magukévé kell tenni. — Hát kiveszi akkor oltalmába a sértett, tagot, ha nem a választmány és nem a tagtársak. Például, mondjuk egy hírlapíróval történik valami, kiveszi akkor az ügyet kezében? s hányszor olvassuk, hogy az „Otthon“ írók és hírlapírók köre X. Y. hírlapírón ejtett sérelmeket magáévá tette és a szükséges intézkedéseket is megtette. Hát még ezenkívül más egyesületek és testületek nem-e tesznek így? Hanem persze nálunk, ahol két olyan ember megvédéséről volt szó, aki szálka a szemükbe és nem tartoznak közibük, hát ilyenkor bizony ezek megvédése nem jöhet szóba. Hanem ehelyett a boszu fegyverével kell küzdeni, s nem válogatni, sem eszközt sem módot, csakhogy tönkre lehessen őket tenni, és elnémitani őket örökre.

Csenedes Géza tovább folytatta a vádaskodást, mely bizony nem illette meg a választmányt. Egy oly választmányt, mely az egylet javát akarta előmozdítani, mely rendezni akarta az egyletnek bonyolult helyzetét, oly embert, mint Weichart Endre elnököt vont felelőségre Csenedes ur. Weichart, ki fehér ősz hajával a becsületesség mintaképe, kinek személye és szigorúsága elég garancia lett volna az egylet pénzügyeit is rendezni, ha bizonyos urak nem bojkotálták volna az egyletet és a választmányt. — De Csenedes ur és megbízóinak nem volt elég a vádaskodással, hanem bizalmatlanság és rosszalási indítványt is terjesztettek elő. *O tempora a mores!*

Kopári Gyula vikáriust pedig, kit összeférhetetlenséggel vádolt és minden bajok okozójának mondott a közvádoló, indítványozza, hogy az egyletből zárják ki.

Szünni nem akaró tombolás, láрма, éljenzés követte az elhangzott szavakat.

A zaj lecsillapultával Bárvarth Gyula szólalt fel, ki szintén érdekelve volt a „műkertész“ urral történt esetben. Részletesen ismertette az ügyet és azon sértést melyet a kertész ellenük ekövetett. Magyarázata folyamán kifejté, hogy az egylet nem

laczikonyha, nem lebuja, ahol előre kell fizetni mint olyan helyen, ahol a levest a hurka föltöbén hozzák és hol az evő esz közök oda vannak lánzolva, hogy elne lophassák és ha az illető nem fizet, hát vissza szívják a levest. Szóló megfordul a fővárosban és más ismeretlen helyen is, ahol zsufozásig volt telve a helyiség, és szólót, meg sok másokat sem ismertek, és nem kérték előre a pénzt. Itt pedig ahol az ember született, él, s mindennap megfordul, személye, vagyona és becsülete teljes garancia át nyujt, itt nem biznak benne, itt féltik, hogy letagad valamit, vagy megszökik egy pohár sörrel, itt ahol tag, ahol tagdíjat fizet. Fentartani segíti az egyletet. Részben ő is hozzá járul a „műkertész“ ur drága életének fenntartásához.

Ahol az alapszabályok azt mondják, hogy az egyletnek minden tisztességes ember lehet tagja, hát tisztességes embernek tartják-e azt a saját pátriájában, ha még annyit sem tételeznek fel fölöle, hogy becsülettel megfizet. Lehet-e olyan tag, ki az ellenkezőt teszi? Nem. Mert ha mégis akadna, úgy az nem oda való, azt ki kell rugni. Pedig a „műkertész“ ur és a kuglibaba támogató pinczérje, nem biznak a tag becsületére azt mondják: *fizessen ön!* És ha a tag véletlenül sértve meri magát érezni, nyílt térorovatban kapja le a műkertész ur. És ezt tele torokkal helyeslik a mi uraink. Bárvarth kérte a közgyűlést, hogy az egylet ne tekintse az ekövetett sérelmeket privát ügynek, kérte tagtársait, hogy képzeljék magukat helyzetébe, s másként ítélnék. Megjövendőli, hogy ha a műkertész urnak oly nagy szarvakat adnak, hát megtörténik az, hogy ma egyiket, holnap a másikat nyíltterezze le a más tollával. Kéri a közgyűlést, hogy nyugodjék bele a választmány határozatába és bocsássák el a kertészt. Ezek után Kopári vikárius kért szót, de a folytonos „eláll“ és „abcsug“-miatt be sem fejezhette beszédét, mert a böszültség tetőpontra hágott. Közbekiáltások és a láрма oly nagy volt, hogy „mondjon le“ stb., hogy Kopári kénytelen volt távozni. Az elnöki csengő hiába szól, szót nem lehetett érteni, valóságos bábeli nyelv és zürzavar uralkodott.

A nagy zaj csillapultával Farkas Gyula tanító emelkedett szólásra, megemlékezett az egylet előbbi állapotáról s a bajok egyedüli okozójának Kopári Gyulát tartja, s kizárását kéri. Azonkívül hosszabb beszédet mond és az ellenpártot vádolja nemkülönben bizalmatlanság szavazatát indítványozza. Éljenzés és örömrivalgás tölté be akkor a levegőt; ez tetszett nagyon.

Utána Mandeville Frigyes választmányi tag kért szót, ki a vikáriust védte de szavait elnyomta a folytonos „eláll“ és „abcsug“ kiáltás. Mandeville haláspadban összefont karokkal állott, míg újból szóhoz jutott és azt mondta, hogy ha az ellenpárt jut itten a kormányra, úgy egészen más állapotok lettek volna az egyletben, mert már ott állott a trójai faló megtömve zsidókkal és már a küszöbön is volt s be is jutott volna. — Mandeville ur nézetét nem egészen oszthatjuk. Addig míg azt mondta, hogy a Kopárral történt dolgokat,

melyek az egyleten kívül vannak, ne hozzák itt fel, hanem ott azon a helyen a hova való, ezt eddig helyesnek tartjuk. De midőn a zsidókkal megtöltött trójai falovat említé, ezt már nem helyeseljük, s nem osztjuk nézetét. Mert mi a társadalomban vallás különbséget nem ismerünk, tehát a zsidók felvételét az egyletbe nem ellenezzük. Szükségtelen a mai korbán ezt tovább is hangoztatni, hogy miért, mert nem teszünk különbséget ember és ember között legyen az zsidó, kálvinista, vagy mohamedán; bármiként is imádja Istenét, csak tisztességes, becsületes ember legyen.

Mandeville miután belátta azt, hogy argumentumait tovább nem folytathatja, lemondott, és ingerülten hagyta el a helyiséget.

A jelenlevők közül különösen az öblös torquak, akik közül voltak olyanok is, kik e komoly dolgokat hecznek, mulatságnak tartották, a választmányának bizalmatlanságot szavaztak. Ezek után Weichart elnök ő és tagtársai nevében lemondott. Derék elnök távozott az egylet éléről egy tisztességes választmánynyal, kik csak jót akartak cselekedni, de a titkos kezek munkája a bosszu, kiüldözte őket. Mi elismerésünket nyilvánítjuk nekik, s őszintén sajnáljuk, hogy így kellett nekik eltávoznia, ezt nem érdemelték meg. Sokan azt mondják, hogy Kopári miatt történt minden. Hej tisztelt félre vezetett uraim! ez mese, ha Kopári miatt történt? hát akkor minek volt a közvádólónak annyi vádpontja? és miért nem egyenesen Kopárit támadták, erre feledjenek!

Ha akármért és akármért történt ez, nem volt szép és nemes cselekedet. Ugy bántak el az egylet választmányával, mint egy sváb községben a bíróval. Beállított egy uri ember egyszer egy német községbe és kérdi az egyik svábot, hogy hol lakik a bíró? A sváb ujjával a szomszéd ház felé bökk és azt mondja: Ott van ni, a vörös hunczut, éppen most rakja a trágyát a kocsi-ra. Erre azt kérdi az az ur, hát mi fizetést kap a maguk bírója? Hát kérem tiszteletből szolgál, lőn a sváb válasza, Sajnos, így történt ez meg most Szigetvárott is az Urnak 1901-ik évében az olvasóegyletben. A titkos vezérkar pedig biztos fedezetben maradt, nem jelent meg a küzdőterén, hanem kellő utasítással ellátott műszaki csapatai végezték az operációt. Végül lőn nagy gaudium.

A választmány lemondása után Tóth István lőn korelnöknek kikiáltva, ki rövid beszéd után felhívta a jelenlevőket, hogy ideiglenes elnököt válaszanak. Ideiglenes elnöknek W alde Lajost és jegyzőnek pedig Farkas Gyulát választotta meg a közgyűlés.

Végül Verbőczy János azt indítványozta, hogy a választmányba tisztán csak iparosokat válaszszanak. Elfogadták. Majd meglátjuk.

A jövő közgyűlést pedig e hó 13-ára azaz ma délután 2 órára tűzték ki.

Igy folyt le egy hatalmas harcz a társadalomban, mely egyenlőtlen fegyverekkel lőn megviva.

Aristides.

Hírek.

Beköszöntő. A mai nappal beléptem a „Delsomogy“ szerkesztőségének kötelékébe. Jollamat az örök emberi igazságok alkut nem ösmerő módon való hirdetésének szolgálatába adtam. Kérem az olvasó közönséget, fogadjon engem szeretettel. Békeffi Sándor a Delsomogy segédszerkesztője.

Hymen. Izsák Lajos szegszárdi pénzügyi számtiszt eljegyezte Matolcsy Erzsikét Kaposvárról.

A polgári iskola ünnepélye tárgyában tegnapelőtt d. u. 3 órakor a városház tanácstermében a választott nagy bizottság ülést tartott, mely alkalommal a szűkebb bizottság tette jelentését. Ezen ülés határozata, még a képviselő testület döntése alá kerül, azután pedig mi részletesen fogjuk ismertetni november 9-ére tervezett felavatási ünnepély programját.

A himnusz betiltása. Lapunk mult számának zártakor értesültünk arról az esetről, mely nagy port vert föl Szigetvárott. Mint mondják Ó Felsege névnapján a polgári iskolai tanulók és tanítók vezetése alatt a templomba mentek, ahol mise közben a himnuszt énekelték. De alighogy énekelni kezdtek a hazafias éneket felizent Kopári Gyula vikárius a kórusra az éneket vezető polgári iskolai tanítóhoz, tovább ne énekeljék a himnuszt. — Az első strófa eléneklése után abba is hagyták az éneket. Ezen a dolgon roppantul felháborodott az intelligencia valamint a ifjuság is. Több fiatal emberből álló csoport tüntetni akart a vikárius ellen. — Amely tüntetés úgy történt, hogy egyik társuknak Wagnér Istvának szobájába mentek, mely közel fekszik a paplakhoz ott az ablakokat kinyitották és többször elénekelték a himnuszt. — Ez volt a tüntetés. — Lapunk szerkesztősége pedig kérdést intézett Kopári Gyula vikáriushoz, hogy miért cselekedte azt, hogy a himnuszt betiltotta? Talán hazafiatlanságból? Erre Kopári kijelenté, hogy nem hazafiatlanságból, sőt mi több ő mindig tarjta magát oly hazafinak, mint azok, kik őt ezzel gyanúsítják. Álláspontját azzal védi, hogy mise alatt csakis egyházi énekek adhatók elő. Mise után pedig nem bánta volna ha el is éneklék a himnuszt.

Pótválasztás a tabi kerületben. Somogyvármegye központi választmánya a tabi pótválasztás október 17-ére tűzte ki.

Uj anyakönyvvezetők. A belügy-minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszter elnök megyénkben a felső-segesdi anyakönyvi kerületbe Stadler Géza körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a göllei anyakönyvi kerületbe Füzéri Károly segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesse nevezte ki és mindkettőt a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

Gyógyszertár átvétel. Salamon Jenő helybeli gyógyszerész a „Magyar-koronához“ címzett gyógyszertárat Salamon Gyula örököseitől átvette; s a gyógyszertár most saját tulajdonába ment át.

Zászlósertés. Mint a „Marczali“ írja Böhönyén a néppártiak letépték a kormány-párti zászlót. A csendőrség az esetet feljelentette, a nyomozást megindította a vizsgálat fogja kideríteni a tetteseket, akik elveszik érte méltó büntetésüket.

Nyomtalanul eltűnt. Seiker János

46 éves rom. kath. nős asztalos segéd, már f. évi július 12-én nejét elhagyván Kaposvárról eltávozott s azóta vissza nem tért. Személy leírása: termete közép, arca kerek, szeme szürkés, haja ősz, szakála borotvált, bajusza barna, különös ismertető jelei: a feje tetején kissé kopasz és egy vágási sebhely van, eltávozásakor fekete kabátot, vöröses barna nadrágot és barna puha kalapot viselt. A kaposvári rendőrkapitányság körözteti.

Gyilkosság és rablás büntették a kísérlete miatt keresi most a kaposvári kir. törvényszék Flander Józsefet, kiről már lapunk mult számaiban megemlékeztünk. Ugyanis ő volt az, még két más társával, kik Mesics József görögali korcsmárost megverték és megakarták gyilkolni. Flandernek két társát azonban már sikerült a csendőrségnek elfogni, míg ő elmenekült. Személy leírása a következő: 43 éves, simonfai születésű, testalkata középmagas, bajusza barna, haja barna, szeme fekete, szája rendes, arca barna kerek, orra rendes, arcszíne barna, beszél magyarul és németül. Különös ismertető jelei: menés közben nyakát hátra szegezve hordja és dereka befelé hajlott, egyik szeme nagyon kanccsal, ruházata: pásztoros, fekete kalap, barna dolmány, széles kurta gatyá és csizma. Ezen személyleírásról könnyű ráismerni jó madarra, akit talán majd még is csak elfog a csendőrség, hogy elvegye gaztettének méltó jutalmát.

Furfangos paraszt. Egy 66 éves őszbe csavarodott csökölyi ember, furfangos módon csalt ki 120 koronát Horváth György csökölyi lakostól. Beállított ugyanis egy szép napon Garró Mihály (Bajcsi) Horváthhoz és 120 koronát kért tőle azon ürügy alatt, hogy a pénzen állatokat fog venni és azzal kereskedik. A nyereségen pedig majd osztozkodni fognak ketten. Horváth a remélt jó nyereség fejében megadta a kért 120 koronát, de bizony az idő óta Bajcsi uram még a mai napig sem tért vissza, így se pénz, se tehén, se haszon, dörmögi Horváth. No talán majd utolsó csökölyi vásárra megkerül minden.

CSARNOK.

A levelezőlapok.

Egyszer egy özvegy embert, ki azonban még mindig csinos és fiatal, megzavart egy ifju leány. A barátai nem tudták mire vélni a változást, mely a jókedvű pajtást egyszerre szótlaná tette, mélézővá varázsolta. Pedig nagyon egyszerű a dolog. A karcsu, magas leány megjelenése megbontott szívében minden régi rendet, rohamosan ébredtek életre a régi édes vágyak s tavaszi verőfényben látta újra ragyogni az életet.

A leánynak más udvarlói is voltak, közöttük egy csinos ember, kit nagyon szívesen látott, ez még jobban megbolondította a másodvirágzásban szenvedő szívet.

Abban az időben történt ez, midőn hozzánk is eljutott az „ansichtskártya“-láz. A sugár, magas leányt elárasztották udvarlói

levelezőlapokkal. Egyik szebb volt, mint a másik.

Az özvegy embernek sehogy sem tetszett ez a komédia. Kiállhatatlannak tartotta a divatos hóbortot s alig vitte reá lelkiismerete, hogy ő is a küldők közzé álljon. Erre azonban okvetlen szükség volt, ha imádottja előtt kellő nivón akarta tartani magát.

Egyszer meg is kérte erre a leány. Ő tul akart tenni vetélytársain, kik mind helybeli levelezőlapokon ontották érzelmeiket, s haza menve szobájába nagyot gondolt.

A gondolat tetté vált. Eszébe jutott, hogy van a fővárosban egy öcsce, tollat fogott, irt neki s megkérte, hogy küldjön neki egy csomó szép fővárosi levelezőlapot. A küldemény gyorsan megérkezett, tele irta a cifra lapokat mondásokkal s ujra visszaküldte, hogy a fővárosba legyenek lebélyegezve.

Ezalatt elterjesztette barátai, meg a mende-monda útján, hogy ő a fővárosban van, hol ki akar ábrándulni a leányka szép szemeiből.

A leányka elhitte . . . kezdett regényessé lenni előtte a szótalan ember. Repdeső szívvel várta a levelezőlapokat; egyik a másik után jött, egyik szebb volt, másik többet árult el a szótalan ember érzelmeiből.

Az utolsó egyike annyira megindította a szivecskéjét, hogy tollat fogott s az első levelezőlapon jelzett tartózkodási helyre címezve, ő is röpitett egy sokatmondó levelezőlapot.

A szótalan ember öcsce nem tudta mi tevü legyen, elküldte a bátyjának.

A levelezőlap éppen jó időben érkezett. A szótalan ember már megunt szobafogságát, mely ártatlan cselekedés révén állandó otthon ülésre kényszerítette s éppen sétálni akart indulni.

Nem lehetett, a levelezőlap annyira kedves volt, hogy okvetlen válaszolni kellett. Válaszolt, — ez ujra egy hétre a szobához kötötte . . . s azután még többször megisméltődött a dolog, úgy hogy mire a szótalan ember érzelmein győzelmeskedve kikerült a szabad levegőre, annyi volt hivatalában a restancia, hogy alig győzte.

Első szabad ideje a lányhoz vezette. Ott elővették, kikérdezték pesti útja felől s hazugságai — hála a vidék hátramaradásának — nem hagyták cserben.

Szótlan ember boldog volt . . . örült ötlete sikerén . . . biztos volt a diadalban . . . mig pár nap múlva hirül nem hozta a mende-monda, hogy a sugár, magas leány menyasszonya az ő legkiállhatatlanabb vetélytársának.

A hir egy időre tönkre tette kedélyét, de nem sokáig . . . a másodvirágzás hamar hullik.

A leányka azonban még ma is álmódva emlékezik egy szótalan emberre, ki a főváros zajába menekült, hogy feledni tudja „ő“-t.

Zombory Dezső.

Közgazdaság.

Hogyan készíthető almabor? Az almabort, melyet czipidnek is neveznek, almák levéből csinálják, de erre a célra nem minden almaféle alkalmas, és jó almabort csak az olyan almák adnak, melyek leve-sesek és kellő édességűek.

Alkalmasak almabornak: az édes nyári almák, melyek sima, kellemes bort adnak, de ez nem tartós és gyorsan fogyasztható. A téli almák bora mindig fanyarabb, azonban tartós és az almák zamata és íze a levőkől készült borból is részben megmarad.

Almaborok készítésére vannak igen jó külföldi fajták, ilyenek: a keserű édes (amére douce), a Bivet alma, a Brámtól alma, az édes püspök alma, a fehér Frequin és a piros Frequin almák stb.

Ha almabort készít a gazda, a szedéskor osztályozza az almákat két garmadába, az egyikbe a teljesen éretteket rakja, a másikba az éretleneket, valamint a hibásakat és mindegyik garmadából külön-külön készítse a bort.

Az almabor készítés második teendője az almák összezúzása. Ezt vagy vályuban, malomkőhöz hasonló almazúzóval, vagy erre célra készített zúzógéppel végzik és azután teszik az almából készített kását a présbe, vagyis a sajtóba.

Az almale kiperésére használt sajtónak úgy kell készítenie, hogy az almakása és az ebből kiszajtolt lé a sajtó vasrészeivel ne érintkezhessek, mert különben a lé megfeketedik és megromlik.

A jól megért leves mustalmákból készült kása megvizezése nem szükséges. Az éretlen és nem leves almák kásátához, ennek minden hectoliterjére huszonöt liter vízben fölolvastott nyolcz kiló cukorral készült cukorlevet öntenek és azzal a kását jól fölkevervén, pár óra multával kiszajtolják.

Az almalevet sajtolás után azonnal hordókba szűrik és a hordó szájába erjesztő készüléket alkalmaznak.

Mentől gyorsabban forr ki az almale, annál jobb és egyuttal tartósabb almabor lesz belőle, azért ezt is szívesen olyan szobában erjesztik, melyben kályha van, hogy szükség esetén tizenegy fokra föl lehessen melegíteni.

A lé kiforrása után az almabort mielőbb le kell fejteti és pedig vagy gumicsővel, vagy borfejtő géppel, mert ha fertályljal fejténék, akkor megsötétülne.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Minden külön értesítés nélkül:

Schwarz Gizella
Szigetvár
Schwarz Mór
Pécs
jegyesek.

2827.

1901. ilkvi.

Árverési hirdményi kivonat.

A szigetvári kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy szigetvári segélyegylet, mint szövetkezet és csatlakozott társai végrehajtatóknak Kis Geczi János s neje Tóth Teréz végrehajtást szenvedők elleni 1138kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a szigetvári kir. jbiróság területén levő Gyöngyösmellék határában fekvő a gy.-melléki 57 sz. tjkvben felvett A f alatt felvett 115 hrsz. ingatlanra 1488 kor. az ugyanottani A I a. felvett 1—10 sorsz. ingatlanokból álló $\frac{2}{3}$ kültelekre 1141 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte az árverést és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi november hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Gyöngyösmelléken a körjegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 148 kor. 80 fill. és 141 k. 10 fill. készpénzben vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. sz. a. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1901. évi szeptember 15-én.

A szigetvári kir. jbiróság, mint tkvi hatóság, Vásárhelyi kir. albiró helyett

Batta

kir. jbiró.

Káldor E.

fűzőgyáros

Pécs, Király-utca 19. szám
(Vasváry-féle ház)

A nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmébe ajánlja kizárólag saját készítésű nagy fűzőraktárát, hol kész fűzők 2 k.-tól kezdve kaphatók.

Mérték utáni megrendeléseket, kizárólag finom francia anyagból és valódi halcsonttal 16 k.-tól kezdve a világ összes létező legújabb szabásai szerint, gyorsan és pontosan eszközölök.

■ Tisztítások és javítások elfogadotnak. ■

■ Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek és kívánatra próbálás végett több fűző azonnal küldetnek.

Mérték vételnél elég a derék-, mell- és csipő-bőség, minden leszámítás nélkül, jól álló ruhaderék felett véve.

Hirdetéseket

a legjutányosabb árért vesz fel

a kiadóhivatal.

Kiállítási nagy éremmel kitüntetve

Makón 1901.

Wessely és Horváth

könyvnyomdai műintézete

Pécs, Király-utca 24. szám

készít és szállít különös gonddal és műizléssel előállított

 nyomtatványokat

a leghíresebb kivitelig

bármilyen használatra.

Figyelmes és gyors kiszolgálás!

Jutányos árak!

Továbbá ajánljuk

Wessely-féle **Diák-naptárt 1901—1902. évre**

Nagy előjegyzési heti naptárainkat 1902. évre

Irodai fali naptárainkat 1902. évre

Ezen naptárak elárúsításával a legmagasabb haszon elérhető, miután naptár-kiadványaink úgy kiállításra valamint olcsóságra nézve minden versenyt felülmulnak.

Hirdetések e lap részére felvételnek.